

การศึกษาสภาพการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พูดภาษาเขมร
เป็นภาษาถิ่น ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 11

นางสาว ภาวิณี ทรัพย์าคม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-499-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016640

I10311968

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาสภาพการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 ที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาถิ่น ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 11

โดย

นางสาว ภาวิณี ทรัพย์าคม

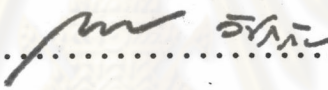
ภาควิชา

ประถมศึกษา

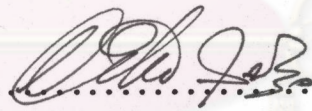
อาจารย์ที่ปรึกษา

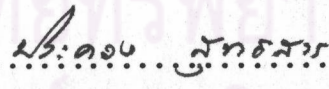
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง สุทธสาร

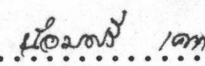
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ อำไพ สุจริตกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง สุทธสาร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เคท)

ภาวิณี ทรัพย์าคม : การศึกษาสภาพการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พูด
ภาษาเขมร เป็นภาษาถิ่น ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 11 (A STUDY OF THAI LANGUAGE TEACHING STATE OF KHMER
DIALECT SPOKEN PRATHOM SUKSA ONE STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION
COMMISSION, EDUCATIONAL REGION ELEVEN) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ประคอง สุทธสาร,
180 หน้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พูด
ภาษาเขมร เป็นภาษาถิ่น ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา
11 ในด้านการเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล
การสอนซ่อม เสริม การจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร กลุ่มทักษะภาษาไทย สภาพและปัญหาอื่น ๆ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ครูซึ่งเป็นตัวอย่างประชากรจำนวน 292 คน ให้ความสำคัญแก่การทำบันทึกการสอนตามรูปแบบ
ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด มีการเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนบางกิจกรรม โดยเน้นความสามารถในการ
ฟัง การเข้าใจความหมายที่ครูพูด ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูส่วนใหญ่พูดภาษาเขมรกับ
นักเรียนแต่นักเรียนต้องพูดภาษาไทยกับครู ทักษะที่จำเป็นในการสอนภาษาไทย ได้แก่ การฟัง โดยให้
ฟังภาษาไทย แล้วแปลเป็นภาษาเขมร ถ้านักเรียนมีปัญหาในการออกเสียง ครูจะออกเสียงให้ฟัง แล้ว
ให้นักเรียนฝึกพูดตาม ศูนย์สื่อการสอนมีความสำคัญมาก สื่อการสอนที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นสื่อสำเร็จรูป ที่ได้จาก
ศูนย์สื่อของโรงเรียน ครูส่วนใหญ่ประเมินผลโดยใช้การสัมภาษณ์หรือสนทนากับนักเรียน มีการปรับเกณฑ์
การผ่านจุดประสงค์ด้านการพูดให้ลดต่ำลง การอ่านเป็นเครื่องมือที่ครูเห็นว่าสำคัญมากที่สุดในการ
ประเมินผลการเรียน และมีการสอนซ่อมเสริมโดยการให้งานเพิ่มเติม ในช่วงหลังเลิกเรียน ผู้ปกครอง
และผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในระดับปานกลาง กิจกรรมที่
นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ กิจกรรมระดับห้องเรียน ได้แก่ การประกวดอ่านคล่อง เขียนคล่อง

ศูนย์วิทยุวิทยุวิทยุ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ กวีพจนน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ประคอง สุทธสาร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

PAWINEE SABPAYAKOM : A STUDY OF THAI LANGUAGE TEACHING STATE OF KHMER DIALECT SPOKEN PRATHOM SUKSA ONE STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION ELEVEN. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. PRAKONG SUTHASARN, 180 PP. ISBN 974-577-499-5

The purpose of this research was to study of Thai language teaching state of Khmer dialect spoken prathom sukxa one students in schools under the jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission, Educational Region eleven, in the aspects of instructional preparation, instructional activity organization, instructional media utilization, measurement and evaluation, remedial teaching and co-curricular activity organization for the Thai language group. State of other problems were also investigated.

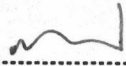
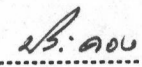
The major findings of the research were as follows:

The subjects of 292 teachers found it important to follow the lesson plans modelled by the school group. Some instructional activities were prepared regarding of students' abilities in listening and understanding what teachers spoke.

In the aspect of instructional activities, most of the teachers spoke Khmer with students, but students wanted to speak Thai with teachers. The crucial skill for teaching the Thai language was listening. Students were supposed to listen to the Thai language and then translate into Khmer. If students happened to have difficulty in pronunciation, teachers would pronounce the difficult sounds or words for them and then students would repeat. Instructional Media Center was very important. Most of the instructional media used by teachers were ready-made ones-which were available at the School Media Center.

Most of the teachers evaluated by interviewing or conversing with students. The acceptable criterion of speaking skill was adjusted to be lower. Teachers were of the opinion that reading was the most important tool for learning evaluation. Remedial teaching was carried out by assigning more work to students after school. Parents and administrators advocated co-curricular-activities organization moderately. The activity which student were most involved was a classroom-level activity, i.e. the competition in reading and writing competency.

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ที่สำเร็จได้ด้วยดีในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง สุทธาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้รับความกรุณาจาก ศาสตราจารย์ สมณ อมรวิวัฒน์ ในการตรวจและแก้ไขวิทยานิพนธ์ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขข้อบกพร่องของ เครื่องมือในการวิจัย จาก ศาสตราจารย์ สุจริต เพียรชอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พูนสุข บุญสวัสดิ์ อาจารย์ ปองใจ มีศรี อาจารย์ สุภาวณี ไชยชาญ และยังได้รับข้อมูลและคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ ภาษาเขมรในห้องเรียน ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเป็นอย่างมาก จากอาจารย์ ทองใบ ทองมาก จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ภาวิณี ทรัพย์าคม

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521	10
หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521	10
การเตรียมการสอน	16
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	21
การใช้สื่อการสอน	25
การวัดและประเมินผล	30
การสอนซ่อม เสริม	32
การจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร กลุ่มทักษะภาษาไทย	35
แนวการสอนภาษาแก่นักเรียนที่พูดสองภาษา	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
แนวการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนที่พูดสองภาษา	41
แนวการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนที่พูดภาษาเขมร . . .	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
ตัวอย่างประชากร	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	97
สรุปผลการวิจัย	98
อภิปรายผลการวิจัย	104
ข้อเสนอแนะ	110
บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	120
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	121
ภาคผนวก ข รายชื่อโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร	123
ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	139
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	143
ภาคผนวก จ ภาษาเขมรที่ใช้ในห้องเรียน	163
ประวัติผู้เขียน	180

สารบัญญัตินี้

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว	58
2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป	61
3	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสภาพก่อนการสอน	65
4	อันดับและการเรียงลำดับน้ำหนักของคำตอบ จำแนกตามการให้ความสำคัญ สำคัญต่อการเตรียมการสอน	66
5	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการเตรียมการสอน	67
6	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการกำหนดการใช้ ภาษาของนักเรียนและการดำเนินกิจกรรม	70
7	อันดับและการเรียงลำดับน้ำหนักของคำตอบ จำแนกตามทักษะที่จำเป็น สำหรับการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนที่พูดภาษาเขมร เป็นภาษาถิ่น	72
8	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการสอนทักษะการฟัง	73
9	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการสอนทักษะการพูด	75
10	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการสอนทักษะการอ่าน	77
11	อันดับและการเรียงลำดับน้ำหนักของคำตอบ จำแนกตามทักษะที่จำเป็น มากที่สุดในการเขียน	79
12	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการเลือกวิธีเขียน เพื่อฝึกทักษะการเขียน	80
13	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการใช้สื่อการสอน	81
14	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการวัดและ ประเมินผล	83
15	อันดับและการเรียงลำดับน้ำหนักของคำตอบ จำแนกตามวิธีวัดผลที่ครู ผู้สอนเลือกใช้มากที่สุด	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการประเมินผล ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน และเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ใน สมุดประจำชั้น	85
17	อันดับและการเรียงลำดับน้ำหนักของคำตอบ จำแนกตาม เกณฑ์การ ผ่านจุดประสงค์ที่สำคัญมากที่สุดที่ปรับให้ลดต่ำลง	86
18	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวิธีการทดสอบ การผ่านจุดประสงค์ และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล	87
19	อันดับและการเรียงลำดับน้ำหนักของคำตอบ จำแนกตาม เครื่องมือที่ สำคัญมากที่สุด ในการประเมินผลการเรียนการสอน	89
20	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการสอนซ่อมเสริม	90
21	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร กลุ่มทักษะภาษาไทย	92
22	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามผลกระทบของ ปัญหาและวิธีแก้ไขที่เกิดจากการพูดภาษาเขมรของนักเรียนต่อการ สอนภาษาไทย	94

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย